

7/10647

SAYI : B.02.0.007.00/1489
KONU : Yazılı Soru Önergesi

26.11.2009

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE**

İLGİ: a) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı'nın 17.11.2009 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/10647-17148/36886 sayılı yazısı.
b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 20.11.2009 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-168-3/4606 sayılı yazısı.

Adana Milletvekili Sayın Nevin Gaye ERBATUR'un Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığım koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını istediği 7/10647 esas no'lu yazılı önergesinin cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Selma Aliye KAVAF
Devlet Bakanı

Dağıtım:

Gereği :

- TBMM Genel Sekreterliği
(Kanunlar ve Kararlar Dai.Bşk.)
Ek: 1 Yazı (2 Nüsha)

Bilgi :

- Başbakanlık
(Kan.ve Kar.Gen.Müd.)
Ek: 1 Yazı

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN NEVİN GAYE ERBATUR'UN
7/10647 ESAS NOLU YAZILI SORU ÖNERGESİ CEVABIDIR**

Birleşmiş Milletlerce 1979'da kabul edilen ve Türkiye'nin 1985 yılından bu yana taraf olduğu "Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi" (CEDAW) Birleşmiş Milletler bünyesinde yer alan sekiz tane temel insan hakları sözleşmesinden biridir. Sözleşmenin uygulanması düzenli raporlama sistemine dayandığı için bir ülkede kadın haklarının nasıl ve ne zaman ihlal edip nasıl iyileştirmelerin sağlandığının tespiti bu raporlar vasıtasıyla olmaktadır. CEDAW'ın 6. raporu için de Türkiye'ye çeşitli sorular yöneltilmiştir. Türkiye'nin bu sorulara Temmuz 2010 itibari ile yanıt vermesi gerekmektedir. Bu bağlamda;

SORU 1:

CEDAW tarafından Türkiye'ye yöneltilen 6. Rapor sorularının yanıtları için nasıl bir çalışma yapılmaktadır?

CEVAP 1 :

Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW) gereğince hazırlanan 6. Ülke Raporu'na ilişkin olarak Türkiye'ye yöneltilen soruların cevaplanması için söz konusu soruların ilgili tarafları tespit edilmiş ve resmi yazı yoluyla ilgili taraflardan görev alanları itibariyle soruların cevaplanarak, Genel Müdürlüğümüze iletilmesi talep edilmiştir. Bu çerçevede, iletilen cevaplar Genel Müdürlüğümüz tarafından yapılan değerlendirmenin ardından Ocak 2010 tarihine kadar Dışişleri Bakanlığı'na iletilecektir.

SORU 2:

Sorular arasında yer alan ayrımcılığın ortadan kaldırılması, anayasaya ayrımcılığı önleyici ilkelerin konulması gibi konularda Türkiye ne gibi tedbirler alacaktır?

CEVAP 2 :

2000'li yılların başından itibaren ülkemizde başta Anayasa olmak üzere tüm yasal düzenlemelerde, kadın-erkek eşitliğini garanti altına almak ve hiçbir alanda kadına karşı ayrımcılık yapılmamasını sağlamak üzere düzenlemeler yapılmıştır. Bu kapsamda, Anayasa'nın 10'uncu maddesine eklenen "Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür." hükmü ile Türkiye Cumhuriyeti tarihinde ilk defa "geçici özel önlem" politikalarının uygulanmasının yasal zemini sağlanmıştır. Yine Anayasa'nın 90'ıncı maddesinde yapılan değişiklik kapsamında, CEDAW Sözleşmesi gibi temel hak ve özgürlüklere ilişkin usulüne göre yürürlüğe konulmuş uluslararası sözleşmeler ile iç hukuk hükümlerinin çelişmesi durumunda kararın uluslararası sözleşmeler kapsamında değerlendirilmesi hükmü bağlanmıştır. Bu çerçevede, kadın-erkek eşitliğini sağlamak üzere ve ayrımcılığın önlenmesi kapsamında Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının yeniden düzenlenmesine mevcut ihtiyaçlar kapsamında gerek duyulmamaktadır.

SORU 3:

Sorular vasıtasıyla talep edilen ekonomik programlarda toplumsal cinsiyet bakış açısını gerçekleştirebilmek için ne gibi tedbirler alınacaktır?

CEVAP 3 :

Ülkemizin en önemli politika belgesi olan ve 2007-2013 dönemini kapsayan Dokuzuncu Kalkınma Planı'nda "İstihdamın artırılması" başlığı altında "Aktif İşgücü Politikalarının Geliştirilmesi" bölümünde "İşgücünün beceri ve yeterliliğini geliştirerek istihdam edilebilirliğin artırılmasını amaçlayan aktif işgücü politikaları, işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programlarının mesleğe yönlendirme, mesleki danışmanlık ve rehberlik hizmetlerinin sunulmasını, iş arama stratejilerinin geliştirilmesini, işsizler, özürllüler, kadınlar ve gençler gibi dezavantajlı grupların iş bulmasını, girişimcilik eğitimlerini ve istihdam garantili eğitim programlarını kapsamaktadır." hususu yer almaktadır.

Toplumsal cinsiyet eşitliği anlayışının kamu politikalarına yerleştirilmesinde itici güç konumunda olan Bakanlığımıza bağlı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğünün koordinasyonunda, 9. Kalkınma Planı hedefleri doğrultusunda, kamu politikalarına temel teşkil etmek üzere tüm tarafların katılımı ile Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Ulusal Eylem Planı (2008-2013) hazırlanmış olup, Pekin Eylem Platformunda belirtilen kritik alanlar esas alınarak oluşturulan söz konusu Eylem Planında "Kadının Eğitimi ve Öğretimi", "Kadın ve Ekonomi", "Kadın ve Yoksulluk", "Kadın ve Sağlık", "Yetki ve Karar Alma Süreçlerine Katılım", "Kadın ve Çevre", "Kadın ve Medya" başlıkları altında temel öncelikler belirlenerek stratejiler geliştirilmiştir. Planın amacına ulaşması ve toplumsal gelişimin sağlanması için tüm tarafların büyük bir hassasiyetle planda belirlenen stratejiler dahilinde gerekeni yapmaları başarının ön koşulu olup, böylelikle ekonomik programlara toplumsal cinsiyet eşitliği bakış açısı yerleştirilecektir.

Bunun yanında, Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından ilgili kamu kurum ve kuruluşları, işçi ve işveren sendikaları ile meslek örgütlerinin katılım ve katkılarıyla iki yılda bir gerçekleştirilen Genel Kurulda oluşturulan politika önerilerine, toplumsal cinsiyet eşitliği bakış açısının yansıtılması konusunda Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü tarafından gereken çalışmaları yapılmaktadır.

Ayrıca, işsizliğe karşı mücadeleyi amaçlayan, özellikle kadınlar, gençler ve engelliler için istihdam imkânları yaratılması hususuna özel olarak odaklanan ve "İstihdam Paketi" olarak da adlandırılan "İş Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun"un 26 Mayıs 2008 tarih, 26887 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Pakette; yeni işe alınan kadınlar için işverenlerce ödenmesi gereken sosyal güvenlik primleri İşsizlik Sigortası Fonu kapsamına alınmış ve 5 yıllık süre boyunca ilk yıl için %100'ünün, beşinci yıl için %20'sinin bu fon vasıtasıyla karşılanması hükmü yer almıştır.

Diğer taraftan, kadın girişimciliğinin desteklenmesi alanında, KOSGEB tarafından Ağustos 2008'de başlatılan "İmalatçı Esnaf ve Sanatkar İşletme Destek Programı (Cansuyu Kredisi)" ile imalatçı esnaf ve sanatkarlara "0" faizli azami 25 bin TL tutarında, kadın girişimciler için 30 bin TL'ye kadar olan finansal desteğin de önemli bir uygulama olduğunu belirtmek gerekir.

KOSGEB tarafından esnaf ve sanatkar tüm KOBİ'lere yönelik "Yeni Kredi Destek Paketi" kapsamında ilk üç ay ödemesiz işletme başına üst limiti 25 bin TL tutarında, şahıs işletmelerinde işletme sahibinin kadın girişimci olması halinde ise işletme başına üst limiti 30 bin TL tutarında kredi sağlanacaktır. Kredi faizinin %75'i KOSGEB %25'i krediyi kullanan tarafından ödenecektir. 100 bin işletmeye sağlanacak 2.5 milyar tutarındaki krediye ilişkin başvurular 04.11.2009 tarihinde başlamıştır.

SORU 4:

Sorular arasında yer alan hukuki eşitlik kadar önemli bir diğer eşitlik ayağı olan gündelik yaşamda eşitliğin sağlanabilmesi için ne gibi tedbirler alınacaktır?

CEVAP 4 :

Ülkenin temel kurum ve kuruluşlarının işleyişini belirleyen; bireylerin kamusal ve özel ilişkilerinde uymaları gereken kuralları ortaya koyan yasal düzenlemelerin, kadın erkek eşitliği bakış açısı ile hazırlanmış olmasının yanında yasal düzenlemelerin uygulamaya tam olarak yansıtılması konusu da kadın erkek eşitliğinin tam olarak sağlanabilmesi için hayati bir öneme sahiptir. Günümüzde dünyanın pek çok yerinde olduğu gibi, ülkemizde de yasaların hayata geçirilmesi konusunda aşılması gereken sorunlar mevcuttur. Bu sorunları aşmak için, kadın erkek eşitliği konusunun ilgili kurum kuruluşlar tarafından sahiplenilmesi ve toplumsal cinsiyet eşitliği ilkesinin tüm ana plan ve politikalara yerleştirilmesi stratejisinin hayata geçirilmesi gerekmektedir.

Bu çerçevede, 2006/17 sayılı "Çocuk ve Kadına Yönelik Şiddet Hareketleri ile Töre ve Namus Cinayetlerinin Önlenmesi için Alınacak Tedbirler" konulu Başbakanlık Genelgesi gereğince "Ülke genelinde tüm kamu kurum kuruluşları, üniversiteler ve özel sektör çalışanlarına yönelik toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimi verilmesinin zorunlu hale getirilmesi sağlanmalıdır." tedbirinin hayata geçirilmesinden sorumlu olan Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü tarafından, Halk Eğitim Merkezleri ve Tarım Müdürlükleri yöneticilerine yönelik, "Kadın Erkek Eşitliği ve Toplumsal Cinsiyet Eğitim"leri verilmektedir. 2009 yılında başlatılan ve şu ana kadar yaklaşık 650 yöneticiye verilen bu eğitimlerin, 2010 yılında da devam etmesi öngörülmektedir. Bu eğitimlerle aynı zamanda Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'nce 2007-2008 yıllarında yürütülen "Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Geliştirilmesi Projesi" çerçevesinde proje illerinde başlatılmış olan "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eğitimleri"nin sürdürülebilirliğinin sağlanması da amaçlanmaktadır.

"Kadın Erkek Eşitliği ve Toplumsal Cinsiyet Eğitim"leri yanında, yine Genelge'de öngörülen ve 2006-2008 döneminde Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen "Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Geliştirilmesi Projesi" kapsamında hazırlanan; mevcut sorun alanlarına ilişkin çözüm önerileri ile sorumlu ve işbirliği kurum ve kuruluşlarını içeren "Kadına Yönelik Aile İçi Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı" ve "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Ulusal Eylem Planı"nın da yer alan tedbirlerin hayata geçirilmesine ilişkin gelişmeler belli aralıklarla izlemektedir.

Ayrıca, 5251 sayılı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'nün Teşkilat Yasanının 15 ve 16'ncı maddeleri uyarınca, kamu kurum ve kuruluşları ile Üniversite ve Sivil Toplum Kuruluşu temsilcilerinden oluşturulan "Kadının Statüsü Danışma Kurulu" kadının statüsüne ilişkin sorunları incelemek, değerlendirmek, görüş oluşturmak ve önerilerde bulunmak üzere toplantılar gerçekleştirmekte, hukuki eşitliğin uygulamaya yansıtılması için gerekli olan çalışmalar, alınması gereken tedbirler tartışılmakta ve ilgili taraflara konu iletilmektedir.

Saygılarımla.

Selma Aliye KAVAF
Devlet Bakanı